

bilo mogoče misliti na preprečenje nesreče, je že bilo gospodarsko poslopje v ognju in znaša škoda 15.000 Din.

Posestnik ob gospodarsko poslopje. V Škalah za cerkvijo na majhnem bregu ima svojo domačijo posestnik Jože Skornšek, po domače Šrot. Iz neznanega vzroka mu je v noči uničil ogenj gospodarsko poslopje. Domači so rešili s težavo živino. Gašenje je bilo skoro izključeno, ker je primanjkovalo vode.

Radi zlomljene noge umrla. Marija Kolar, 45letna žena posestnika v Drenskem rebu v župniji Pilštajn pri Kozjem, je padla pri razobešanju perila z lestve tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je podlegla posledicam poškodbe.

Planinska nesreča. Na Stol v Karavanah sta bila namenjena neki Celovčan in 25letna Micka Kebitzeva iz St. Vida na Koroškem. Kebitzevi je spodrsnilo ter je padla čez strmo snežišče, priletela je med skale in je obležala vsa potolčena. Ko je prišla pomoč iz Prešernove kočice na Stolu, so ugotovili, da je turistka poškodovana po celem telesu in ima desno nogo dvakrat zlomljeno.

Razne novice.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpuščena. Trgovinski minister dr. M. Vrbančič je razrešil vse svetnike in člane predsedstva Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Zbornici je postavljen za komisarja g. F. Logar, inšpektor banske uprave.

Pevski zbor Glasbene Matice bo na Telovo popoldne ob 3. uri priredil koncert pri Sv. Lenartu za tržane in okolico. Pel bo nekaj umetnih, večinoma pa narodne pesmi, kakoršnih še pri Sv. Lenartu gotovo ni bilo nobeno pevsko društvo. Ljudstvo, ne zamudi lepe prilike in pridi polnoštevilno.

Z avtomobilom na Pohorje se bo mogoče peljati že tekom par tednov. Pohorska cesta iz Marije Reke pri Hočah gre proti koncu in je že dogotovljena pod Pohorski dom, oziroma do Mariborske

koče. Parni valjar mariborskega cestnega odbora je na delu, da povalja zadnje dele nove ceste.

Dva utopljenca je naplavila Drava na Fali. Gre za Jakoba Černa, tesarja v Dravogradu, ki je pred tedni zginil od doma, in za truplo 16—18letne deklice.

65letnico obstoja je slavila zadnja nedeljo v Celju prostovoljna gasilska četa. Ob tej priliki je bil slovesno blagoslovljen nov rešilni avtomobil.

ZENE ZAMOREJO PO VECKRATNI NOSECNOSTI z dnevno uporabo pol kozarca naravne

FRANZ-JOSEFOVE

genčice, užite na tešč želočec, doseči lahko izpraznjenje črevesja in urejeno delovanje želodca.

FRANZ-JOSEFOVA

voda je davno preskušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35

V letošnjem maju samo 10 dni brez dežja. Našega kmeta bo zanimalo, koliko dni smo prebili letošnji majnik v dežju. Letošnji maj je bil najbolj deževen mesec tekom zadnjih osmih let. Letošnje majske količine dežja so bile štirikrat tako velike kakor maja 1932 in trikrat tolike, kakor maja v zadnjih osmih letih. Deževne količine v maju 1936 so rekordne v zadnjih 96 mesecih. Deževalo je 21 dni in brez dežja smo prebili 10 dni.

Pojasnjena zadeva s prvotno neznanim utopljenecem. Poročali smo v našem listu, kako je prinesla Mura iz Avstrije na jez papirnice v Sladkem vrhu na severni meji truplo neznanega utopljenca. Na telesu so bili znaki nasilne smrti. Graška policija je sedaj dognala, da gre za Henrika Griesriegla iz Puntigama pri Gradcu. 12. maja ga je odnesla Mura, ko je skočil v njo za nekim samomorilcem, da bi ga rešil. Pri skoku v vodo se je udaril z glavo ob kamen.

Izredna žeparska spretnost. V Belgradu se je vršil kongres znamenitih šefov policijskih uradov v Evropi. Po zboru so napravili udeleženci več izletov in med

drugimi tudi v Sarajevo, kjer so bili posebno prijazno sprejeti. Gospodom iz inozemstva so razkazovali Sarajevčani znamenitosti mesta in so jih popeljali tudi na trg. Tamkaj si je kupil vsak nekaj za spomin. Neki sarajevski odvetnik si je dovolil šalo in je najel mojstra v žeparski spretnosti, ki je na trgu ali čaršiji zastopnikom policijske oblasti posmukal iz žepov vse, kar so si nakupili. Ko so prišli gospodje v Ilidže na kosilo, so opazili, da so bili vsi okradeni. Odvetnik, ki je oskrbel, da jim je spretna roka izpraznila žepe, je prinesel v Ilidže celo vrečo ukradenih spominkov in jih je vrnil na veliko zabavo imenitnim lastnikom iz inozemstva. Sarajevska šala je dokazala gospodi, ki ima vedno opravka z vsemi mogočimi zločinci, da tudi oni niso varni pred »mojstrsko« roko.

Gasilska zajednica dravske banovine opozarja vse prostovoljne gasilske čete in župe na razglas v »Finansijskem zborniku« št. 22 z dne 28. maja t. l., ko pod členom 39 dovoljuje finančno ministrstvo vsem dobrotvornim in humanim društvom na njihovih zabavah s humanim ciljem točenje alkoholnih pijač na drobno brez plačanja takse, ako izvršujejo to točenje v lastni režiji. Pravico za to točenje in sicer za vsak posamezen slučaj posebej, izdaje pristojna finančna direkcija po prošnji društva (čete) in predlogu pristojne davčne uprave, ki potrdi na podlagi predloženih in overovljenih društvenih pravil, da je cilj društva v resnici dobrodelen in človekoljuben. — Na dravsko finančno direkcijo naslovljene in s kolekom 5 Din kolekovane prošnje je vlagati vedno le pri pristojnem davčnem uradu. Njih rešitev bo prosilcem vedno sporočena potom finančne kontrole dotičnega kraja. Trošarina se bo plačevala. Glede poslovnega davka bo poučila prosilce davčna oblast. — Zajednično predsedstvo.

Ali si že obnovil naročnino?

Razgovor s pregnanim abesinskim negušem.

Poročevalec ugled angleškega lista je objavil razgovor, katerega je imel z negušem, ki se je prepeljal iz Jeruzalema na angleški križarki v Gibraltar (utrjena angleška postojanka v Španiji). Razgovor je potekel takole:

»Veličanstvo, ste bili zadovoljni s sprejemom v Gibraltarju?«

»Izredno sem zadovoljen. Ginjen sem, ker sem se lahko prepričal, da obdrži Angleška zvestobo svojim prijateljem tudi tedaj, če jih je doletela nesreča.«

»Mar li tudi za bodoče računate Veličanstvo na podporo Anglije?«

»Velika Britanija je oila zmira predbojevniki Društ. narodov. Zaupam

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Tako dober mi še noben človek ni bil na svetu kakor ti. Rada te imam!« je vzkliknila ciganka, se vrgla dekli okoli vratu in jo poljubila.

Dva dni nato je prišel Franc, mladi gospodar, domov. Bil je postaven mož, ki mu njegovih trideset let ni bilo videti. Nekaj oblastnega je imel na sebi in tudi oblečen je bil pol po mestno in pol po kmetiško.

Vrnil se je slabe volje. Čeprav je toliko dni obletaval tiste ogrske trgovce, ki so kupili pri njem les, svojega denarja še vedno ni dobil.

Mati si zaradi tega tudi ni upala ziniti o ciganici, ampak je hotela kak dan še počakati. Ujec Miha pa je vse počenčal, in ko je mladi silil, mu je na dolgo in široko pripovedoval, kako je prišla ciganka na Ravne in da jim jo hoče potovka kar vsiliti. Gospodar je gubančil čelo in nevoljno odkimaval:

»Nak, Hruplja pri nas ne bo komandirala.«

Potem ves večer ni več znil o tem. Drugo jutro je stopil gor pod streho in zagledal ciganico pri oknu. Ta se ga je tako prestrašila, da je nekaj nerazumljivega zagrgljala in se jela po vsem telesu tresti. Z mračnim pogledom jo je gospodar premeril in jeza ga

je obšla, ko je videl na njej obleko svoje rajne sestre. Le nekaj trenutkov je tako stal, potem se je obrnil in brez besede odkorakal po stopnicah dol... Ne, ta ženska ne sme ostati niti ena noč več pri hiši! Naj Hruplja le pride! Zagodel ji bo, kakor ji ni še nihče... Pa mu ni bilo treba dolgo čakati; kajti potovka je spodaj v hiši že čakala nanj in se glasno menila z materjo. Trdo je odprl vrata in široko stopil pred ženski. Potovka je koj videla, da je vstal z levo nogo, pa je dejala hudomušno:

»O, Ravnjak! Dober dan — ali si že nazaj? Ali si dobro opravil?«

»Nič te ne briga!« jo je obreknil. »Ampak kako je s teboj, o tem se bova menila.«

»Z menoj? Hvala Bogu! Kar zadovoljna sem. Za kruh si že zaslužim.«

»Da, potepelj se okoli in kjer kako mrcino izvohaš, jo nam vrineš. Jaz ti bom dal!« je rohnel.

Tedaj je potovka vstala in stopila tik pred gospodarja; bila je še za spoznanje večja od njega. Z enim očesom je pomežiknila in se predrzno ozrla nanj:

»Hoho, fantič, ali misliš, da se te Jerca kaj boji. To bi morali pa že večji in starejši možakarji priti. Ko bi bila deset let prej na svet pokukala, bi ti lahko bila babica.«

Nana, gospodinja, se je zbla prepira in je tiho smuknila skozi v

rejšimi sosedi razmere pri nas v preteklosti.

Tu so dognali, kako so se pri nas ščitili povodom turških napadov in da so bile baš na njihovem posestvu na ledinah »ograja« in »krča« od starih dob pripravljene »skriše«, o katerih pa nima danes pri nas nihče več pojma; zato mi je mogoče jih natančneje opisati le v toliko kolikor sem še mogel zvedeti od svojega očeta.

Prebivalci Selc, Dvoršine in deloma tudi Župečeje vasi so si priskrbeli zaščito »v turški sili« za svoje ljudi v onih plasteh, kje je bilo mnogo ilovice, in te je tukaj povsod na izobilje. Tu so si izkopali okoli 4 m globoko, velikemu »štetanu« podobno jamo, katera je pa imela samo malo odprtino, ki je pa bila vedno zastarta, kadar ni bilo nevarnosti; drugače pa je bila ta luknja okrinkana in v njeno sredino vtaknjen močan in dobro priostren kol, na katerega se je moral neizogibno vsakdo, ki je vanj zadel, nataktniti in se z lastno močjo tudi ni mogel več izklobacati, če se sploh že pri vpadu ni ubil. V take jame so poskrili žene, otroke in starce, dočim so moški odšli kot brambovci v tabor.

Tako se je mnogoteri sovražnik nataknil, drugi pa, ko so videli, da se drug za drugim na neki začarani način udira v zemljo, niso hoteli svojim vodjem slediti. Tako je bila zmanjšana nevarnost za tabor, katerega Turki skozi vsa stoletja niso niti enkrat zavzeli, kolikor je zgodovinsko znano. Prišli so sicer enkrat pred tabor, ko je bil slučajno tam semenj, in so par moških in žensk ujeli; toda sledili so jim takoj pogumni domačini in vse potolkli v takozvani »turski grabi«. To ni nikaka bajka, kajti starinoslovci so zlasti pri Vedrovičih na Moravskem, potem pri Recu in Mistelbachu na Dolnjem Avstrijskem ugotovili nebroj takih »skriš«, katere so prebivalci od pamtiveka kot take poznali, samo zgodovinarji niso vedeli, kaj te jame pomenjajo, dokler jim niso naši slavisti povedali, da so tu bila zatočišča za prebivalce, kateri so se v njih skrivali za dobo napadov.

Ugotovili so tudi, da so si ljudje v teh »skrišah« pripravljali hrano, ker se je tam

našlo mnogo potrebnih črepov in ogorkov od ognjišč. Dognali so celo, da so tu in tam celo slepnjali, ker so si s suhimi orehovimi jedrci tudi za kratko dobo v temi svetili. Preiskusil sem to in dognal, da se s takimi jedrci res da svetiti blizu četrt ure in da ni treba kaj takega takoj označiti kot kako golo izmišljotino.

Drugo vlogo je igral prav pri našem taboru »kropa«. Če so se pokazali Turki, je še priskočilo brambovcem takoj na pomoč par korajžnih deklet, katera so nanosila polno brent vode iz »virbovšeka«, t. j. naj-najbližjega in najizdatnejšega pramena tik tabora. Te so pripravile veliko kropa, katerega so bušile v človeka, ki je iz vrst napadalcev postal tako drzen in hotel preskočiti obrambni zid. Ko so ga polili s škafom kropa, se je moral takoj umakniti, če ni bil pri tem oslepljen.

Tak slučaj je znan v naši domači zgodovini. Ko so nekoč pridrveli Turki v jeruzalemske hribe, so ženske ob zelo strmem klanecu pripravile mnogo kropa in pregnale Turke s tem, da so jih do dobrega poparile s kropom, nakar so se brzo pozgubili. Zato še danes imenujejo ono mesto, kjer so se naše ženske tako hrabro izkazale: »Babji klanec«.

Mladim materam

in ženam po večkratni nosečnosti pomaga naravna 1275

Franz-Josefova

grenka voda — največkrat že v malih množinah — k rednemu delovanju črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15483, 25. V. 1935.

Razen porate, skriš in kropa je še tudi služilo kamenje v obrambo proti sovražniku.

Najznamenitejši rimski vojaški tehnik Vegecij (živel okoli leta 450 po Kr.) je zahteval, da je v vsaki trdnjavi dovolj pripravljenega kamenja, ki so ga hitro metali, ako se je sovražnik že napotil polestvih, da preskoči obzidje trdnjave. Primer za to imamo zopet na našem taboru. Že iz mladih let smo se vedno čudili, za-

kaj nam je prepovedano, da ne smemo s tem kamenjem lučati; to kamenje ima namreč namen, če bi zopet prišel sovražnik pred tabor, da se proti njemu porabi. In res tega kamenja tudi ni nihče odstranil, če ga ni kdo pozneje za sebe porabil, ker ni poznal več pravega pomena. Prav pa res ni nihče vedel, kak poseben namen ima to kamenje. Mnogi so trdili, da to vse še leži od one dobe, ko so tu cerkev gradili; toda temu je nasprotovalo dejstvo, da je ves potreben kamen bil školčnjat apnenec, katerega so dovažali od Sv. Barbare tik Drave, ono kamenje pa je nanošeno zgolj iz bližnjih kamnolomov peščenca.

Nekoč nas je vodil učitelj tudi k »Virbovšku« in nam pokazal zazižano odprtino v studencu, katera je bila takrat še dobro vidna, češ, da so brambovci odtod lahko zapustili tabor, ako bi jim huda predla; nikdar pa nisem slišal niti besede, da vedejo stopnice do kleti cerkve, ker se o tem nisem nikdar prepričal. Če pa je res, da je ona luknja brambovcem služila v sili za beg, so pa morale biti stopnice vseskoz do izvirka, kajti drugače bi ne bilo mogoče črpati od tod vode za potrebo tabora.

Teharje. 25letnico društvenega dela bo proslavilo v nedeljo dne 26. januarja Prosvetno društvo. V ta namen bo dopoldne v župni cerkvi slovesno cerkveno opravilo, popoldne pa v prosvetni dvorani društvena proslava s slavnostnim občnim zborom, ter pevskimi in glasbenimi točkami.

Slovenci v Zagrebu. V novem letu smo začeli z novim pogumom in delo nam gre, hvala Bogu, kar lepo od rok. Zadnje nedeljo v mesecu decembru, 29. 12. 1935, je priredilo Slomčekovo prosvetno društvo nad vse zanimivo predavanje o bengalskih misijonih. Č. g. mistjonarja Vizjaka D. J. smo dve uri poslušali in bi ga še dve, pa je moral končati. Vsi komaj čakamo nada-

»Le norčujte se, mojster,« je reklo dekle in zardevalo.

»Krištof moj! Kar je res, je res. Kakor pri Zvoniku, take hrane ne dobiš po vsem Podkrajju. Ko bi še tako medel in suh bil, ti bi človeka zredila in opitala za sedem suh let. Pa kapljico imajo tudi zlahtno pri Zvoniku.«

»A tako!« se je nasmejala Marta. »Tja pes tace moli.«

Odhitela je in se knalu spet vrnila s kozarcem, ki ga je nalila in postavila pred krojača.

»Bog nas živi, hočem reči: Bog vaju živi!« je nazdravil mojster in krepko potegnil. »Nikar vama ne bodi sitno! Koga pa naj živi Bog, če ne najboljših ljudi?«

Tevž in Marta sta načela vsakdanji pogovor in krojač jima je sledil. Pri tem pa je ves čas oprezoval in meril zdaj njega, zdaj njo. Čez nekaj časa se je Marta izgubila iz sobe in zunaj skrbno nabrala nekaj rož ter jih zavila v papir. Prinesla jih je Tevžu in mu natanko razložila, kako je treba čaj kuhati in kako jemati. Mladi mož se ji je skoraj preko mere zahvaljeval, potem pa vstal in rekel:

»Zdaj pa moram domov, drugače so oče nevoljni, če me dolgo ni.«

»Počakaj! Pojdem s teboj,« je zaklical krojač. »Izpiti še moram. Ali veš, kateri je največji greh? Pijačo pustiti, kadar drugi zanjo dajo, hehehe.«

Ponudil je kozarec, da mu ga je Marta še dvakrat natočila. Ko je izpil, ga je poveznil na mizo in odšel z mladim Dvornikom. Tevž in Marta sta se mogla le s toplim pogledom posloviti.

Po stezi med polji sta zavila moža. Krojač je ves čas govoril; ko pa sta bila nekaj sto korakov od Zvonika, je prijel Tevža za gumbnico in ga začel spovedovati:

»Tevž, zdaj mi pa odkritosrčno povej: Kaj ti je rekla?«

»Kaj? Zaradi čaja?«

»Hehehe, zaradi čaja! Ta ti je dobra. Pa ne kakega za letanje! Povej, povej, ali sta sklenila?«

»Kaj naj bi sklenila?«

»Ti Krištofov štor ti! Saj sta se vendar o ženitvi menila.«

»Kaj vse si ne domišljate, stric!«

»Poba zeleni, moj ljubi! Nas eden si ne domišlja nič, ampak govori to, kar vidi in čuje. Ali misliš, da imam repi v glavi namesto oči? Ne, moj ljubi. Mojster Krištof ima bistre oči. Zakaj sta potem tako zardela, ko sem nepričakovano treščil med vaju? Zakaj sta se muzala, ko sta o čaju govorila? Zakaj sta se pri slovesu tako neznansko milo pogledala? He? He?«

»O tem jaz nič ne vem.«

»Tatatata! Kar sem videl, sem videl, veš! Le

no od Assaba ob Rdečem morju in so proglasili za italijansko kolonijo 1100 kilometrov dolgo obalo od rta Kasar do Raheita. Na zemljevidu zglejda Eritreja prav lepo. Obala pa je golo skalovje, notranjost pokrajino je puštnja brez vode in je njena rodovitnost toliko kakor na betonskih tleh. Istočasno kakor Italijani so zasedli Francozi južno od Eritreje ležečo Somalijo, o kateri pravijo, da posedajo samo eno drevo in sicer palmo pred guvernerjevo palačo, ki je iz pločevine in jo morajo trikrat na leto prepleskati, da ostane zelena.

Prvo pomoč so poslali abesinskim kristjanom krog Tsana jezera na njihovo prošnjo proti mohamedanskim uniče-

ljevanja tega predavanja. Silvestrov večer, o katerem smo govorili v zadnjem zagrebškem pisemcu, je minil v prijetnem razpoloženju. V nedeljo pred sv. Tremi kralji, 5. januarja, je bilo predavanje o lepi knjigi in njenem pomenu za življenje (nekateri zagrebški Slovenci zares premalo slovenskega berejo!), na sv. Tri kralje

pa nam je medicinec g. Lenče Peter govoril o prvi pomoči v nezgodah. Dne 12. januarja je bilo zopet predavanje o Abesiniji, zadnje nedeljo dne 19. januarja pa vesela igra »Izbirna nevesta«. Tako skrbi Slomšekovo prosvetno društvo (lokal ima v Nikoličevi ulici 10 I) za zagrebške Slovence.

Pobrežje pri Mariboru. Avtobusna postaja, ki je bila nekaj let sem pred trgovino Renčelj na Aleksandrovi cesti, se je zopet prestavila na staro mesto in sicer pred gostilno našega somišljenika g. Hrena, ker tukaj bolj odgovarja dejanski potrebi. Práv tako! — Občinski odbor je na svoji zadnji seji sklenil, da se naj loči stara prejšnja občina Tezno od sedanje velike občine Pobrežje. S tem se je zadostilo želji Tezenčanov, ki niso šli radi v našo občino. Pač pa nam še ni znano, kaj bodo Tezenčani počeli, ali bodo sami za sebe ostali kot občina, ali se bodo priključili mestu, ali kakli drugi veliki občini.

Sv. Peter pri Mariboru. Bahavo in lažnjivo piše petkov »Večernik« o naši samostojni občini, za katero se potegujemo. Še nedavno so naši hlapci diktatorskega režima ogabno denuncirali naše poštene fante in može,

sedaj ko nimajo več prilike za denunciranje, pa kričijo kakor sejmski mešetarji proti upravičeni naši zahtevi, da se vrne šentpeterčanom občina. Kaka hinavščina! Prej, ko so bili na oblasti, so gazili zakon in sleparili pri volitvah, sedaj, ko jim trda prede, se naenkrat sklicujejo na zakon, da bi preprečili samostojno občino. Sedaj bi vam bil zakon dober, nekdanj ga niste poznali. Pa si zapomnite: Sv. Peter dobi svojo lastno občino nazaj, ker se je zanjo izreklo skoraj tri četrtine volilcev s svojimi podpisi. Nič vam ne bo pomagala vaša farbarija, ko ste ljudje begali in jim vse mogoče reči obljubljali, naj podpise prekličijo. Kar je podpisano, je podpisano! Vse tiste figovce, ki so podpise prekličali, si bomo dobro zapomnili.

Zgornja Sv. Kungota. Dne 14. t. m. je priredila tukajšnja šola božičnico za revno šolsko mladino, ki je prejela različno blago in deloma

tudi obutev v skupni vrednosti nad 3000 Din. Da se je vršila božičnica v tem obsegu, gre iskrena zahvala: kr. banski upravi, Družbi sv. Cirila in Metoda, vsem cenjenim vaščanom, ki so darovali večje ali manjše zneske, g. trgovcu Josipu Senekoviču in gđc. trgovki Anici Leber za obilno podarjeno blago, občini Zg. Sv. Kungoti za denarni prispevek, tvrdki Zlatorog za podarjeno milo in pekovskemu mojstru g. Rud. Smonigu za podarjeni božični kruh. Topla zahvala pa gre tudi cenjenemu učiteljskemu zboru za nesebičen trud, ki ga je imelo s to človekoljubno prireditvijo.

Ljubuš pri Mariboru. Neznani storilci so pokusili v noči od 19. na 20. t. m. vlomiti pri zamreženih oknih v župnišče. Domačini so zaslišali sumljiv šum ter jih pregnali.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Organizacije Katoliške akcije v župniji so nam na Božič in na štefanovo vprizorile svojevrstno staro »Božično igro«. — V letu 1935 je bilo pri nas rojenih 46, umrlo je 28, poročenih pa je bilo 16 parov, ki so s tem popravili veliki izostanek v prejšnjem letu 1934, ko je le 6 parov stopilo pred oltar.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Ob priliki srečolova pri Sv. Tomažu je fant Alojz Kukovec zabodel z nožem v prsa moža Kramar Martina iz Rakovec, ki je bil navzoč kot član tamburaškega zbora. Ranjeni je bil v hiši g. župana Čafa še isto noč spreviden s tolažil sv. vere. Takoj drugo jutro so ga odpeljali na rešilnem avtu v bolnico v Ptuj. — Pretečeni teden nekega dne proti večeru je neznan predrmeš vlomil skozi okno celo v orožniško stanico pri Sv. Tomažu. Oblakovelec si je za spomin svoje pustolovščine odnesel dve repetirki.

Ponikva. Zopet ljubezenska žaloigra. 19letni kmetijski delavec Karol Gorjanc, rojen na Čehoslovaškem, pristojen v Ponikvo, se je dne 12. t. m. ob 7. uri zvečer na naši postaji vpričo

svoje izvoljenice in čakajočih potnikov vrgei pod mariborski potniški vlak, ki ga je popolnoma zmečkal. Prepeljali so ga v mrtvašnico in čez dva dni na tistem pokopali. Kam plove današnja mladina?

Sv. Rupert nad Laškim. Staro leto se je trdo in nemilo od nas poslovilo: same težave so nas zadevale ob koncu leta: pred Božičem je padla velika množina mokrega snega na mokra tla; težki sneg je napravil po mnogih, zlasti osojnih kraljih naše župnije nepopolno škodo; češplje je kar razčesnilo, jablane in posebno še hruške pa s korenino izruvalo iz tal, da je mnogokje sadni vrt izgledal kakor bojno polje po topovski bitki. — Smrt pa se ni spravila samo na drevje, ampak tudi nad ljudi: ravno na božični praznik so popoldne po večernicah v mrliškem sprevedu nesli štiri krste na pokopališče, eden otroček pa je bil prejšnji dan pokopan: torej pet mrličev naenkrat! — Vse nas je tlačilo v letu 1935; to kaže tudi gibanje prebivalstva: rodilo se je 60 otrok, med njimi 2 mrtvorojena, 2 nezakonska, najmanjše število rojenih od leta 1918! Umrlo je 36 oseb; pri rojenih in umrlih so imeli moški veliko premoč. Poročenih je bilo 14 parov, sprevidenih 52 bolnikov, sv. obhajil se je razdelilo 11.100. — V tretje gre rado, pravi pregovor, posebno v nezgodah; tudi pri nas! Bivši JNS režim žalostnega spomina je našo starodavno občino leta 1933 razkosal na

valcem v 16. stol. Portugalci. Iz Lisabone je bilo odposlanih 400 vojakov in 30 topov. Kristof da Gama je pripeljal ta oddelek po nepopisnih težkočah in neštetih doživljajih do Metrabe ob Tsana jezeru. Njegovi topovi so odločili v bitki z mohamedanci, kojih poveljnik Ahmed Gran iz Hararja je padel. Razvaline portugalskih cerkev in gradov v Gondaru so ohranjene do danes. Ko so pa sledili portugalskim vojakom misijonarji, ki so hoteli Abesince pokatolicaniti, so Abesinci pognali tujce iz dežele.

Italijani so se Abesincem najbolj zamerili l. 1889, ko so zanesli iz Italije v Masavo ob Rdečem morju živinsko kugo, ki je uničila v abesinski po-

lepo mi priznaj! Sicer oznamim po vsej fari, kje si danes vasoval.«

»Tako čenčasti menda niste.«

»Ampak Marto bom pojutrišnjem spovedal. To jo bom!«

»To vam pa prepovem!«

»Aha, bikec moj, zdaj si se pa izdal. Zdaj pa kar vse po pravici in resnici povej! Potem ostane vsa reč med nama, med domačimi. Ne bi rad, da prideš ljudem v zobe.«

»Saj ni vzroka zato. Nikar si ne domišljajte reči, ki jih ni!«

»Jaz da si jih domišljam?! Če nočeš nič povedati, pa naj! Zaradi mene skrivaj; jaz vem vse. Ali naj ti vse nadrobim, kar sem na vajinih obrazih bral? Ti imaš Marto rad, ona pa tebe. Oženila bi se rada, pa se je nekje še zataknilo. Kje, tega še ne morem pogruntati. Zdaj pa poslušaj, kaj ti svetujem! Ne vdaj se in ne podaj se, dokler je ne dobiš! Marta ti je zlato dekle, pravi angel ti je, lepa kakor kraljična in pridna od glave do pete in kuhati ti zna, kakor znajo le še pri 'Orlu' v Mariboru, ti pravim. In marljiva je kakor čebela, ni skopa pa vendar varčna, ni klepetava in vendar prijazna — boljše ne dobiš v vsej Jugoslaviji ne, niti v vseh državah Male antante, če veš, kaj je to. Mene bi čudno veselilo, že zaradi sorodstva, če bi mogel na vajino ženitnino.«

»Stric, zapomnil si bom vse, kar ste mi napriganjali,« se je Tevž smejal, »ampak za zdaj še s to pridigo nimam kam. Zbogom!«

Naglo je zavil po stezi v domači hrib. Dolgi, tolsti krojač pa se je počasi zibal proti vasi, se venomer nasmihal in polglasno dejal:

»Le počakaj, poba! Pojutrišnjem se lotim dekleta. Ji bom že tako natanko izprašal vest in niti tako vdel, da bo prav. Potem jih boš pa poslušal, hehehe!«

III.

S starim Dvornikom je šlo na slabše. Neke noči ga je hotelo zadušiti. Kljub temu se ni dal nagovoriti, da bi se obrnil na kakega zdravnika v mestu. Nekoč je šel Tevž sam v mesto; zdravnik mu je pač dal neka zdravila, dejal pa je tudi, da mora bolnika videti in preiskati. Sinu je oče ugovarjal in se branil:

»Nič ne pomaga. Prav nič ne pomaga. Že vem, kaj mi je.«

Nekega večera ga je prosil:

»Čuj, Tevž, k meni se prestavi in pri meni spi! Tako tesno mi prihaja včasih ponoči, ko sem tako sam.«

»Rad, oče.«

Postavil je svojo posteljo v očetovo izbico in spal odslej pri njem. Zdaj je večkrat ponoči, ko se ja

dva dela in pridell eden kos daljnemu Sv. Le-nartu, drugi kos pa še daljšemu Laškemu, ob-čini Marija Gradec. Pretežna večina naših za-vednih mož pa se zavzema za obnovev stare občine.

Velblod in tobak.

Velblod spada med živali, ki jih ni pre-več lahko ravnati, ima pa svoje slabosti, ki jih znajo vodniki spretno izrabiti, da se jim trmoglavce vda. Velblod je namreč strasten ljubitelj tobačnega dima, skrat-ka: kadilec. A čim je občutil uspavajoči vpliv zlate zeli, postane pohleven in uč-ljiv. — V Severni Afriki izkoriščajo do-mačini to velblodovo lastnost na pameten način. Vodniki uporabljajo posebno pri-pravo, neke vrste trikotno deščico z malo odprtino v sredi: deščico pritrdijo živali pred gobec, prižgejo smodko in jo vtak-nejo nato v odprtino deščice. Velblod pri-čne potem kaditi, a dim spušča skozi nos. Pri tem kaže vse znake popolnega ugodja. Malo čudno je gledati žival, ki uživa smot-ko z mirom in zaprtimi očmi kakor pravi poznavatelj. Kadi pa seve ne dolgo, nekoli-ko minut, kajti velblod ima »dober vlak«, da smotka od vdihov kar vidno kopni.

Nojeva peresa, železni in bakreni obroči.

Mnogo Abesincev nosi še danes v lasih nojeva peresa, železne obroče okrog člen-kov na nogah in bakrene zapestnice. Ome-njeni nakit označuje položaj vsakega Abe-sinca. Mladenič, ki hoče uživati že vse pra-vice, mora svojo moštost dokazati s hra-brim dejanjem; mora pač ubiti moža iz ka-kega sosednega plemena ali pa tujca. Ubi-tega mora razmesariti. In šele tedaj, ko ima na vesti prvo človeško življenje, si sme vtakniti med lase nojevo pero. Da se sme okriti z železnim obročem, že mora ubiti dva sovražnika. Taisti pa, ki hoče in sme nositi bakreno zapestnico, je moral pokončati tri človeška življenja.

Duhovnik, ki je prebil 30 let v puščavi Somali, ki je eden redkih belokožcev, ka-

teri so prišli živi iz »ravnine klicov« v pu-ščavi francoske Somalije, oče Baitemoy, pripoveduje o starem tamošnjem domači-nu. Ta se je pokristjanil in je zahteval du-hovnika na smrtni postelji. Ko je sprejel zakramente za umirajoče, je svečeniku gla-sno potožil, kako mu je žal, ker mora zdaj umreti, ne da bi bil pobil le enega sovraž-nika. Ta sramota se mu je zdela tudi po spravi z Bogom neznosna.

Resnično velja še danes med Abesinci za slabiča vsak, ki ni lastnik vsaj enega želez-nega obroča. Moški z dvema ali tremi ba-krenimi obroči se veseli vseh časti. Pri slo-vesnih obedah mu dajo posebno veliko ku-pico, njegova žena sme pri studentu porin-iti ob stran sosede in ji ni treba čakati na zajemanje vode.

Edina abesinska železnica

Celih 19 let so gradili Francozi Abesin-cem železnico od Džibuti ob Rdečem morju do prestolice Addis Abebe. Radi dolgotraj-nosti gradnje je abesinska železnica na ce-lem svetu najdražja. Vsled visokosti želez-niške tarife vozita tedensko samo dva pot-

niška vlaka. Za 800 km od Džibuti do Ad-dis Abebe rabi vlak 70 ur, ker se vrši pro-met samo po dnevu. V Diredavi in Ainachi morajo potniki prenočiti, saj se ne morejo odvaditi kljub izredno hudim kaznim do-mačinska plemena Somali in Issas, da bi ne kradla tračnic. Odnešene tračnice upo-rabljajo za izdelovanje sulic, mečev, za-pestnic in za razno drugo orodje. Prage kra-dejo radi pomanjkanja kuriva in sig-nalne naprave trgajo, da navezujejo nanje živino. Iz teh vzrokov je mogoče potovati z abesinsko železnico samo po dnevu, ko pa nikdo ne zna, če že ne neha tir za pri-hodnjim ovinkom. Včasih si pa izberejo železniški tir za počivališče orjaške želve, katere lahko iztirijo najmodernejši vlak.

Po celih 19 letih res naporega dela ter stalnega boja z domačini in divjo naravo morajo danes štediti pri železnici. Vlaki morajo večkrat obstati v Diredavi, ker jim poide premož in so prisiljeni čakati, dokler ne pride kurivo od zadaj. O kaki točnosti abesinskih vlakov ni niti govora.

Kljub vsem tem nedostatom je edina abesinska železnica za celotno cesarstvo življenska žila in največje dejanje rajnega neguša Menelika II.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Remšnik. Tukaj je preminula v visoki sta-rosti nad 80 let daleč na okrog znena Lojza, postrežnica kaplanov. Dolgo let je bila izborna pevka na koru. Marsikateremu Remšničanu je posodila zadnjo pot. Veselila se je obče priljub-ljenosti in spoštovanja v domači in sosednih fa-rah. Bog ji boji obilen plačnik za vse dobro, kar je storila osmim gg. kaplanom ter dobrim Remšničanom.

Pobrežje pri Mariboru. Umrla je na Pobrežju ter bila ob mnogobrojnem spremstvu pokopana v soboto dne 11. vdova posestnica Marija Siokan, katere je preminula v 69. letu svoje starosti. Sledila je svojemu možu v smrti po poldrugem letu. Naj v miru počiva!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Neizprosna smrt je v Apačah ugrabila našega zvestega mo-ža Valentana, starega komaj 50 let. Bil je pro-govni čuvaj na železnici, doma pa mali želar, a vselej in povsod odločen in zaveden krščanski mož, zvest v službi Bogu, svoji družini, občini in narodu. Dal Bog dosti takih mož naši ljubi domovini! Lepe spominske besede sta mu spre-govorila domači gospod župnik in zastopnik že-lezniške sekcije, pevski zbor železničarjev pa mu je zapel ganljivi žalostinki na domu in ob grobu. — Dva dni pozneje je ista bolezen (jeti-ka) zamorila tudi vrlo mlado želarko Ano Mla-kar v Apačah, staro 28 let, ki zapušča moža in štiri otročiče. N. v m. p.!

zбудil, čul očeta, kako je molil in zdihoval. Izpočetka se je vsako bart prestrašil in vprašal: »Za božjo voljo, oče, kaj pa je? Ali vam ne morem pomagati?« Stari pa je odvrčal: »Nič ni. Hude misli, hude sanje. Le spi, Tevž! Ti moraš ostati zdrav in močen.« Pola-goma se je sin navadil na to stokanje, vendar ga je vedno znova vznemirilo in pretreslo. Neke noči je bil oče posebno nemiren. Tisto jutro potem je sinu pri zajtrku dejal:

»Tevž, oženiti se moraš.«

»Se bom že, oče,« je ta odgovoril ves rdeč, »čež kako leto.«

»Kmalu, kmalu! Rad bi še to doživel. Pa bogato moraš vzeti, prav bogato.«

»Zakaj bogato? Saj z denarjem ni sreče.«

»Pač, pač. Naši kmetiji je potrebna taka, ki ima mnogo, mnogo denarja.«

»Tega ne razumem, oče. Saj vendar dobro sto-jimo, dolgovi pa tudi ni.«

»Ne, dolgovi nimamo; šele nam so dolžni. Jaz bi pa le rad tako snaho, ki je bogata.«

»Zdaj zares ne vem, kodi ga je. Vi vendar nikoli niste bili na denar in ste vsakemu radi pomagali.«

»Res je. Prosim te pa le, da pripelji bogato k hiši.«

»Ne zamerite mi, oče, ker sem doslej skrival: žvel bom Zvonikovo starejšo — in nobene druge ne!«

»Zvonikovo? Marto? Ali te mara?«

»Da; dve leti moram še počakati. Zavezala sva se in to drži.«

»Moj Bog, moj Bog, to bo zdaj narobe,« je sto-kal stari.

»Zakaj, oče?« se je sin zavzel. »Ali vam Marta ni po volji?«

»Že, že. Pridna je. Ali — ali — imela ne bo bogve kaj. Pri Zvonikovih ni bogatije.«

»Kaj vam je toliko na denarju? Neki vzrok mo-rate imeti. Povejte mi, oče!«

»Prepozno je; nič več ne pomaga. Jutri ti po-vem, jutri — ali pozneje kdaj.«

Stari pa ni črhnil o tem niti drugi dan niti na-slednje dni. Z vsakim dnem pa je rastlo njegovo razburjenje in odslej ni imel več miru ne podne ne ponoči. Tevž je večkrat naprosil kaplana, da je prišel očeta obiskat; kadar je bil s tem, je bil dobre volje in nikoli ni kaj česa omenil, da ga tišči.

Komaj pa je nekega večera legel, ga je začelo strahovito dušiti. Tevž je hotel takoj hlapca po gospoda poslati. Tedaj je očetu na hitro zopet od-leglo; vso noč pa je molil in ječal, da bi se bil kamnu smilil. Drugi dan je hodil nemirno sem in tja, iz ene sobe v drugo, iz hiše na gumno in z gumna nazaj v hišo. Kadar je počival, je zaril glavo med dlani in strmel pred se. Ta večer je ostal dalj časa pokonci. Tedaj je rekel sinu:

(Dalje sledi)

krajini Tigre na severu 98% vse živine. Abesin-ski mogočnjaki s tisoč glavami krav so postali na mah srditi in zakleti sovražniki Italijanov. Pred kugo so obhajali veliki živinorejci pose-ben praznik. Ob tej pri-liki so napolnili umetno jezero z mlekom in so se v njem okopali. Po div-janju kuge so morali s tem praznovanjem za nekaj let nehati.

Poklicnih vojakov je v

Abesiniji

le 100.000 s 200.000 re-zerve. V skrajnem slu-čaju postavi lahko Abe-sinija na noge 400.000 mož res pravega voja-štva. Stalno pa je pod orožjem 1 milijon brez plače in prehrane iz hva-ležnosti, da sme nositi puško.